

Hétfőn megkezdzi működését a szegedi népruházati bizottság.

— Bevezetik a ruhajegyrendszert. — Milyen lesz az eljárás a cipő- és ruhaútlványok kiadása körül? —

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletében tudvalevőleg úgy intézkedett, hogy a közönség szűkebb körének beszerzése és biztosítása céljából minden törvényhatóság létesítsen Népruházati Bizottságokat. A szegedi bizottságot már meg is alakította dr. Somogyi Szilveszter polgármester. A népruházati bizottságoknak tudvalevőleg hat kereskedő, nyolc iparos és a fogyasztó közönség képviselőjében három polgári tagja van. Elnöke a bizottságnak a polgármester, helyettese Balogh Károly és Ferenczy Béla. Tagjai a kereskedők részéről Popper L. Mór, Flamm Arthur, Holczer Emil, Winkler Sándor, Wagner Gusztáv, Eisner Ignác, az iparosok részéről Menning Mihály, Rákos Árpád, Szakáll József, Schwartz Manó, Németh Ferenc, Schaeffer Márton, Barna István, Vass János, a közönség részéről pedig dr. Turóczy Mihály főügyész, dr. Végman Ferenc és dr. Kiss Gyula. A munkásokat a bizottságban Ábrahám Mátyás képviseli.

A népruházati bizottság a közzelemezési hivatal kebelében május 27-én kezdi meg működését. Egyelőre cipőútlványokkal foglalkozik a bizottság, amelynek hivatalos helyisége a közzelemezési hivatal első emelet második számú szobájában van. A cipőútlványozási osztály vezetője egyébként Horváth László nyugalmazott főhadbíró. A közönségnek cipőszükséglete bejelentése végett itt kell jelentkezni.

A városi tanács pénteken tartott ülésén Balogh Károly jelentést tett a népruházati bizottság megalakításáról és egyben közölte, hogy a cipőügy rendezése után mihamar hozzakezdenek a ruha és fehérnemű-kérdés megoldásához is. A cipőosztály most áll szervezés alatt. Hétfőre a szervezés munkáját befejezik és azután a cipőosztály a közönség rendelkezésére áll. A cipőjegyek kiadása körül a következő rendet léptetik életbe:

Akinek cipőre vagy cipőjavításra van szüksége, az elmegy a közzelemezési hivatalba és kap egy bejelentő lapot, amely két részből áll. Az első lapon bejelenti, hogy neki vagy a cipőt igénylő családtagnak hány pár és milyen cipője van, a másikon bejelenti, hogy milyen cipőt akar. Ezt mindig a félnek kell kitölteni. A bejelentőlap a hivatalban marad és a kérés jogossága és teljesítése fölött a bizottság dönt.

Egy hét vagy tíz nap múlva a fél újból eljön és ekkor megtudja, hogy kaphat-e cipőt vagy sem. Ha igen, akkor kap egy cipőútlványt, amelybe bele lesz írva, hogy milyen cipő (utcai, házi, papucs, fiatalpu vagy szandál) jár az illetőnek és ezzel elmegy egy tetszésszerű kereskedőhöz és vesz egy pár cipőt, ha kap kedvére valót. Az utalvány ára 50 fillér. Ha azonban az illető mérték után akar cipőt, akkor két utalványt kap (a 50

fillér); egyiket a bőrkereskedőhöz, a másikat a cipészhez. Ugyancsak utalvány kell a cipőjavításhoz.

Ezekkel az utalványokkal azután elszámol a cipőkereskedő, a bőrkereskedő, a cipész; mert máskülönben új árut és anyagot nem kaphat, illetőleg csak annyi pótlást kap, amennyiről el tud számolni.

A cipőútlványozási osztály megalakulását követően megalakul a népruházati bizottság szabóosztálya is, amelynek vezetői Schwartz Manó és Schatz Izsó lesznek. Ezzel a ténnyel kezdetét veszi Szegeden a ruhajegyrendszer, amelynek értelmében ruhát, vagy ruhaneműt csak jegyek ellenében lehet kapni. A ruhajegyek kiadása körüli eljárás körülbelül ugyanolyan, mint a cipőjegyeké. Mindazok, akiknek ruhára, vagy ruhajegyre van szükségük, bevásárlási könyveik alapján ugynevezett igénybejelentési lapokat kapnak a népruházati bizottságtól. Az igénybejelentési lapok sajátkezűleg való kitöltése után a közzelemezési tanács elé kerülnek a ruhajegy iránti kérelmek és a közzelemezési tanács határoz abban a kérdésben, hogy kiadható-e a ruhajegy, vagy sem. Az igénybejelentési lapok a tanács döntése után visszakérülnek a népruházati bizottsághoz, természetesen ekkorra rajtuk van a közzelemezési tanács döntése is. Ennek alapján aztán a népruházati bizottság kiállítja, vagy megtagadja a ruhajegyek kiadását. A ruhajegyek szólhatnak kész ruhára, mérték szerintre és végül szövetre. A ruhajegyeket egy korona ellenében adja csak ki a közzelemezési hivatal. A jegydíjak a közzelemezési hivatal költségeinek megtérítésére szolgálnak.

A ruhajeggyel mehet aztán a megrendelő a szegedi szabó kisiparosok szövetkezetébe, ahol, ha ruhajegyre készruhára szól, kiválaszthatja a készruhát, ha szövetre, a szövetet és így tovább. A raktár azonban nem tartozik megmutatni a vég szöveteket a vevőnek, csak a minta-kollekciót. Ebből kell mindenkinek kiválasztani azt a ruhát, vagy szövetet, amelyet akar. Vásárlás után a ruhajegy a raktárban marad, de emellett a vevőnek még elismervényt kell kiállítania arról, hogy elvitte a kiutalt ruhát, vagy a szövetet. Erre azért van szükség, hogy a kereskedők igazolhassák magukat. A készruhák körülbelül 410 koronába kerülnek darabonként, míg a mértéksszerű készült ruhák ára 510 korona körül lesznek megállapítva. Ha módosabb ember jelentkezik ruhajegyért, esetleg annak is kiadják azt, ha a készletek ezt megengedik, azonban a ruhajegy ellenében köteles lesz egy viselt ruhát beszállgatni a népruházati bizottságnak, megállapított ár ellenében.

A tanács a bejelentéseket tudomásul vette és hozzájárult a közzelemezési hivatal által megállapított rendhez.

Zárt ülés a Házban.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A képviselőház pénteki ülését tizenegy órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Bejelentette, hogy gróf Scher-Thoss Béla és Nagy Vince képviselő szabadságot kért. Jelentette továbbá, hogy a Darvai Fülöp halálával megüresedett delegációs tagsági helyre Bornemissza Lajos kerül. Bemutatta a török képviselőház megleghangu sürgönyét, amelyet a közjogi egyezmények becikkelyezése alkalmából küldött a magyar képviselőháznak.

Wekerle Sándor miniszterelnök bejelentette, hogy a konzuli bíraskodásról, a letelepedésről és a katonaszökevények kölcsönös kiadásáról szóló egyezményeket a törökökkel megkötötték és a gazdasági szerződések megkötése folyamatban van.

Az elnök felhatalmazást kért, hogy ebből az alkalomból megleghangu sürgönyt küldhessen a török képviselőháznak. Ezután áttért a Ház a napirendre és vita nélkül elfogadta harmadik olvasásban a vagyonátruházási ügyekről szóló törvényjavaslatot.

Az elnök: A miniszterelnök ur kívánságára most zárt üléssé alakulunk át. Felszólítom a karzatok közönségét és a hírlapírókat, hogy a zárt ülés tartamára hagyják el a termet. Erre a célra az ülést öt percre felfüggesztem.

A zárt ülésen Wekerle miniszterelnök, gróf Apponyi Albert, Polónyi Dezső, Egri Béla, gróf Károlyi Mihály, Fényes László, majd ismét Wekerle, Huszár Károly, gróf Batthyány Tivadar és Giesswein Sándor beszéltek. A zárt ülés befejezése után délután két órakor az elnök újra megnyitotta a nyílt ülést és javaslatára elhatározta a Ház, hogy a legközelebbi ülést június 4-én tartja, melynek napirendje a további teendőkről való intézkedés.

Ezután Létay Ernő szólalt fel személyi kérdésben. Megemlíti, hogy a közzelemezési miniszter tegnapi felszólalásánál, amikor a termésrendeletéről beszélt, ő közbeszólt így: „Akkor a munkapárt volt kormányon.” Gróf Tisza István erre azt mondta: „Si tacuisses”. Megjegyzi, hogy a tavalyi termésrendelet kényszerűségről eredt, mert az Esterházy-kormány nem lehetett abban a helyzetben, hogy 5—6000 átvételi bizottságot alakítson. Tisza tegnapi megjegyzését az iránta való tiszteletből nem felel be.

Gróf Tisza István válaszolt Létaynak. A munkapárti kormány teljesen megfelelő aratási rendeletet készen adott át az utódának. Most mégis szemrehányásokat tesznek neki a bajokért. Olyanok jöttek utánunk, akik csak azért is az ellenkezőjét tették annak, amit kellett volna cselekedni és kiadtak olyan szerencsétlen rendeletet, amely miatt ma éheznek az asszonyok és gyermekek. Tegnapi figyelmeztetését Létay nyugodtan elfogadhatja tőle, aki nálánál öregebb.

Az ülés ezután véget ért.

Finnország tárgyal a békéről a monarchiával.

Bécs, május 24. Finnország állami önállóságát Ausztria-Magyarország ez év január havában elismerte. Finnország ezért azt az óhaját fejezte ki, hogy az osztrák-magyar monarchiával békeszerződést kössön oly módon, mint március havában Németországgal is kötött. Osztrák-magyar részről előzékenyen hozzájárultak a javaslatához. Az idevonatkozó tárgyalások, melyek békeszerződés, valamint gazdasági és jogpolitikai pótszerződés megkötésére terjednének ki, tegnap kezdődtek meg a közös külügyminisztériumban. A tárgyalások vezetését osztrák-magyar részről Mérey nagykövet vezeti, Finnország megbízottja Hjelt államtanácsos, berlini finn követ és Serlachius krisztianai ügyvivő. (M. T. I.)

Két és fél milliárd német vagyont lefoglaltak Amerikában.

Amsterdam, május 24. A Times jelenti Newyorkból: Mithell Balmer, az Egyesült Államokban levő idegen tulajdonok kezelője, Detroitban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy körülbelül két és fél milliárdnyi német vagyont foglaltak le Amerikában. A németek mintegy kétszáz nagy testületet alakítottak azzal a céllal, hogy ezek Amerikát politikai és gazdasági tekintetben hatalmukba kerítsék. A lefoglalt javakból Amerikának a háború után semmit sem szabad visszaadni Németország részére. (M. T. I.)

Lloyd George bukása küszöbön.

Zürich, május 24. A Neue Zürcher Zeitung jól informált londoni tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy Lloyd George állása az irországi események következtében megrendült. Ugyanennek a lapnak táviratozzák Párisból, hogy az ellentétek az angol kormány és a vezérkar között ismét kielestedtek, mert Lloyd George mindazon generálisok ellen, akik katonai titkokat hoztak nyilvánosságra és ezáltal károsították az ország érdekeit, bírósági eljárást akar indítani. Híre jár, hogy a vezérkar a királyhoz fordult, hogy ő intervénáljon.